

Funded by the
European Union

ART & SIGNS

*Accesibilitatea artei, culturii și muzeelor pentru
publicul surd*

R1 – ART&SIGNS CURRICULUM ACTIVITEA 01 – ANALIZA CONTEXTUALĂ RAPORT TRANȘNAȚIONAL REZUMAT EXECUTIV

Responsible partner: TUCEP – IT
Data: Iulie 2022

Erasmus+ - KA220 – Parteneriate de cooperare în domeniul educației și formării
profesionale
(Durata: 01.11.2021 – 31.10.2023)

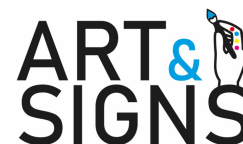
Acest proiect a fost finanțat cu sprijinul Comisiei Europene.

Această publicație reflectă doar punctul de vedere al autorului, iar Comisia nu poate fi trasă la răspundere pentru
orice formă de utilizare a informațiilor conținute în ea.

Funded by the
European Union

Versiune în limba română

Acest document reprezintă rezumatul analizei de context realizată de organizațiile partenere ART&SIGNS în șase țări (Cipru, Italia, Olanda, România, Slovacia, Spania). Datele calitative și cantitative sunt prezentate integral în versiunea în limba engleză a raportului transnațional.

Analiza de context a fost realizată prin intermediul a două studii de cercetare:

- 1) O **cercetare pe teren** a avut ca scop identificarea deficitului de competențe ale operatorilor muzeali în comunicarea cu vizitatorii surzi prin administrarea unui dublu sondaj adresat **lucrătorilor din muzee și comunității Surde**.
- 2) O **cercetare de birou** înseamnă studii și practici existente la nivel național în ceea ce privește activitățile/experiențele de formare și de sensibilizare adresate lucrătorilor din muzee pentru a face serviciile culturale accesibile persoanelor surde.

Principalele rezultate au permis organizațiilor partenere să identifice provocările legate de accesibilitatea persoanelor Surde la conținutul muzeal, precum și competențele și abilitățile pe care operatorii muzeali ar trebui să le dobândească pentru a oferi persoanelor Surde o mai mare diversitate de servicii culturale.

REZULTATELE SONDAJULUI

Au fost administrate două chestionare anonime distincte pentru grupurile țintă ale proiectului: comunitatea Surzilor și lucrătorii din muzee.

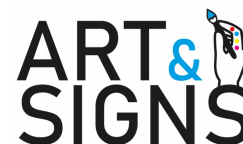
Pentru sondajul privind **comunitatea Surdă**, au fost în total **106** respondenți cu vârste cuprinse între 18 și 50 de ani, majoritatea angajați și studenți. Majoritatea au avut experiența vizitelor la muzeu: 52% vizitează de obicei un muzeu de cel puțin 1 sau 2 ori pe an și aproape 30% merg la muzeu de 3 până la 5 ori pe an sau mai mult. Doar 18,9% au declarat că nu au vizitat niciodată un muzeu. Aceste date sunt importante, oferind o imagine de ansamblu realistă a provocărilor și dificultăților cu care se confruntă persoanele Surde în muzee.

Majoritatea persoanelor Surde implicate susțin că muzeele nu dispun de video-ghiduri în limbajul semnelor, de ghizi surzi și de angajați auzitori care să cunoască limbajul semnelor. Din aceste răspunsuri reiese clar că persoanele surde se așteaptă să primească informații în limba semnelor, cerându-și dreptul de a folosi limba lor naturală, deși este o limbă minoritară.

Prin urmare, se înțelege că una dintre **principalele provocări** pe care le întâmpină persoanele Surde într-un muzeu este legată de zona de comunicare, atât în ceea ce privește limbajul (limbajul semnelor), cât și abilitățile (cum ar fi empatia, răbdarea, rezolvarea problemelor). Din acest motiv, majoritatea persoanelor Surde (77%) consideră că operatorii de muzeu ar trebui să cunoască limba semnelor cel puțin la nivel de bază pentru a le permite să comunice cu vizitatorii Surzi.

Funded by the
European Union

În plus, ar fi indicat ca personalul din muzee să fie pregătit să adapteze strategii și abordări specifice de comunicare care să țină cont de cultura Surdă, adică de ansamblul de comportamente, obiceiuri și valori ale comunității Surzilor.

Comunitatea Surzilor simte deseori că activitățile privind viața socială nu le respectă nevoile, iar cei mai mulți dintre ei (81%) ar dori să fie implicați activ în procesul de descoperire a semnelor sectoriale pentru artă, istorie și cultură.

Al doilea chestionar a fost administrat unui număr de **97 de lucrători din muzee** din țările partenere. Respondenții acoperă diferite roluri în cadrul muzeului: în principal operatori de recepție și de servicii de îngrijire, curatori, ghizi și directori de muzeu. Mai mult de jumătate dintre respondenți (57,7%) s-au întâlnit și au interacționat cu vizitatori surzi în muzeul în care lucrează.

În general, **provocările** cu care s-au confruntat în comunicarea cu vizitatorii Surzi se refereau la dificultatea de a interacționa, atât în ceea ce privește înțelegerea a ceea ce doreau să spună persoanele surde, cât și în ceea ce privește incapacitatea de a oferi informații specifice și de a le face să participe pe deplin la turul ghidat.

Însă, pentru a depăși aceste provocări, operatorii de muzeu au luat măsuri specifice, cum ar fi: vorbirea mai încet pentru a permite persoanelor Surde să citească pe buze, scrierea informațiilor pe o bucată de hârtie sau pe un dispozitiv mobil, expresiile faciale și gesturile, utilizarea de ghiduri video în limbajul semnelor.

Deși unele muzee în care lucrează respondenții dispun de măsuri specifice pentru a gestiona problemele de comunicare cu vizitatorii Surzi (video-ghiduri în limbajul semnelor, panouri de informare, tururi ghidate cu interpreți în limbajul semnelor și audio-ghiduri subtitrate), aceștia consideră că este fundamental să se ia inițiative adecvate și eficiente pentru a sparge barierele de comunicare.

În acest sens, 60% dintre respondenți au susținut că operatorii de muzeu ar trebui să fie familiarizați cu limbajul semnelor pentru a asigura o comunicare de bază cu persoanele Surde, făcându-i participanți activi la viața muzeului, în egală măsură cu vizitatorii auzitori.

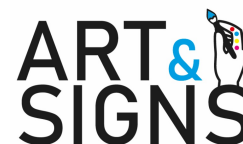
Pe lângă aspectul lingvistic, majoritatea respondenților (86,6%) conștientizează importanța acumulării de cunoștințe specifice despre obiceiurile și cultura persoanelor Surde și consideră că este relevant pentru activitatea lor să cunoască abordările și tehnicile de comunicare care trebuie utilizate cu persoanele Surde, precum și elementele care compun cultura, definită ca set de comportamente, obiceiuri, credințe și valori asociate cu experiențele comunității Surde.

De asemenea, cei mai mulți dintre operatorii de muzeu (76,5%) sunt interesați să învețe semnele specifice din domeniul artei și culturii pentru a fi folosite atunci când vizitatorii Surzi merg la muzeu.

Approape toți respondenții (88,7%) au declarat că sunt interesați să participe la cursul de formare adresat lucrătorilor din muzee care va fi organizat de partenerii proiectului ART&SIGNS și va fi oferit sub forma blended-learning.

Funded by the
European Union

REZULTATELE CELOR MAI BUNE PRACTICI

Potrivit bunelor practici existente, selectate de organizațiile din țările partenere, reiese că subiectul accesului la cultură, istorie și artă este foarte important pentru comunitatea Surzilor și pentru reprezentanții muzeelor. Primul grup a fost întotdeauna interesat să participe în mod activ la viața socială și la evenimentele culturale care sunt oferite de instituțiile culturale, atât publice, cât și private; reprezentanții muzeelor au încercat în ultimii ani să ia măsuri adecvate pentru a elimina barierele de comunicare, pentru a face accesibil conținutul cultural unei comunități din ce în ce mai active și interesate să se bucure de acesta.

Rezultatele celor mai bune practici arată că, deși există măsuri specifice pentru facilitarea comunicării cu persoanele Surde, în principal prin intermediul unor mijloace tehnologice care să facă accesibil conținutul, există încă puține proiecte sau inițiative care să asigure formarea operatorilor de muzeu pentru a le permite acestora să interacționeze cu vizitatorii Surzi. În general, este vorba despre inițiative care permit o mai bună utilizare a conținutului cultural datorită video-ghidurilor în limbajul semnelor, angajarea de ghizi surzi în muzee sau de ajutoare tehnologice mai potrivite, însă, pentru persoanele cu deficiențe de auz decât pentru persoanele Surde, care folosesc limba lor naturală pentru a comunica, și anume limbajul semnelor.

CONCLUZII

În concluzie, din analiza de context realizată în cele șase țări partenere cu ajutorul mai multor metodologii care au implicat cele două grupuri țintă principale cărora li se adresează proiectul ART&SIGNS, reiese în mod clar și definitiv că există un decalaj în ceea ce privește competențele operatorilor de muzeu care reprezintă o barieră în calea comunicării și a accesibilității la cultură, istorie și artă pentru persoanele Surde.

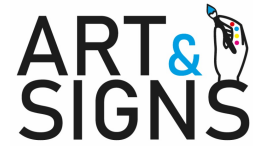
Practic, abilitățile și cunoștințele pe care comunitatea Surdă le cere lucrătorilor din muzee se referă la:

- cunoștințe de bază ale limbajului național al semnelor
- noțiuni despre surditate și dificultățile de comunicare cu care se confruntă persoanele Surde
- elemente de Cultură a Surzilor
- abordări comunicative folosite cu persoanele Surde
- vocabular specific în domeniul artei, istoriei și culturii
- cunoașterea modului de a întâmpina pentru prima dată un vizitator Surd
- instrumente disponibile pentru a face accesibile conținuturile și serviciile muzeale

Se recomandă includerea noțiunilor de bază ale semnelor internaționale pentru a permite operatorului de muzeu să ofere bun venit și informații de bază străinilor Surzi care vizitează muzeul lor.

Funded by the
European Union

În plus, așa cum au solicitat mulți participanți Surzi, se recomandă implicarea directă a persoanelor Surde în dezvoltarea Curriculumului, în identificarea semnelor sectoriale ale artei, culturii și istoriei și în furnizarea de formare. Implicarea formatorilor și experților Surzi va asigura o mai mare incluziune socială și pe piața muncii a persoanelor Surde și, în același timp, va fi o experiență mult mai educativă pentru beneficiarii formării, lucrătorii din muzee, care vor avea ocazia de a pune în practică cunoștințele și abilitățile deja în timpul formării pilot.

Citiți rezultatele complete ale analizei de context în Raportul transnațional în limba engleză, încărcat în secțiunea dedicată de pe site-ul proiectului:

<https://www.artsignsproject.eu/outcomes-and-outputs/>